

Antibiyotik ilaçlar nedir?
Neye yarar?
Neye yaramaz?
Antibiyotiklere karşı
direnç niçin oluşur?
Antibiyotik direnci
niçin bir sorundur?

Antibiyotik ilaçlar nedir?

Antibiyotikler, mikropları öldüren veya çoğalmasını engelleyen ilaçlardır. Bu nedenle, insanlarda ve hayvanlarda mikrobik hastalıklarla savaşta çok önemli bir tıbbi silahtır. Örneğin kan zehirlenmeleri veya zatürre gibi hastalıklarda. Veya bağışıklık sistemi zayıf olduğu hallerde önleyici tedavi olarak.

Antibiyotik direnç nedir?

Mikroplar, antibiyotik ilaçlara alışabilir ve böylece antibiyotik ilaçlara karşı direnç geliştirebilir, yani onlardan artık etkilenmeyecek bir hale dönüşebilirler. Bu şekilde antibiyotikler, bir ilaç olarak etkisini yitirir. Antibiyotikler fazla sık veya yanlış olarak kullanıldığında, bu alışma sürecine adeta davet çıkartılır ve bu süreç hızlandırılır.

Yani antibiyotik direnci insanlar veya hayvanlar tarafından değil, mikroplar tarafından geliştirilir. Bu şekilde hızlıca çoğalabilir ve geliştirdikleri direnci başka mikroplara aktarabilirler.

Dirençli mikroplar neden sorun yaratır?

Antibiyotikler etkililiklerini yitirse, bunun insan ve hayvan sağlığı üzerine etkisi oldukça büyük olur. Dirençli patojenlerin bulunduğu mikrobik enfeksiyonların tedavisi örneğin daha fazla sürer veya bazı durumlarda mümkün olmayabilir de. Bu şekilde dirençler, insan ve hayvanlara yapılan tıbbi tedavilerde ve de tarımda daha yüksek giderlere yol açabilir ve ağır hastalık seyirleri ve hatta ölümlerle sonuçlanabilir.

Hayatlarında hiçbir zaman antibiyotik kullanmamış olan insanlar ve hayvanlar da, dirençli mikropların neden olduğu bir enfeksiyona yakalanabilir. Bu tür dirençlerde dünya çapında güçlü bir artış kaydedilmektedir. Bu durum endişe verici bir gelişmedir.

Antibiyotik direnç nasıl oluşur?

Söz konusu antibiyotik ilaca dirençli olan mikropların direnç genlerini henüz dirençli olmayan başka mikropların DNA'sına dahil etmesi suretiyle yeni dirençler oluşur. Her antibiyotik kullanımında ise, dirençli mikropların dirençli olmayan mikroplara karşı hayatta kalma üstünlüğü vardır. Bu şekilde bunların hayatta kalması ve çoğalması mümkündür. Tıpta ve veteriner hekimliğinde antibiyotik kullanımındaki artış, bu tür dirençlerin yayılmasını hızlandırmıştır.

Antibiyotikler neye karşı kullanılır? Neye karşı kullanılmaz?

Antibiyotikler, reçete ile verilmesi gereken, mikropların gelişimini önleyen veya onları öldüren ilaçlardır. Antibiyotikler sadece mikroplara karşı etkilidir. İnsanlarda ve hayvanlarda birçok farklı hastalığa neden olabilen virüslere, mantarlara ve asalaklara karşı etkisizdirler. Bu nedenle antibiyotik ilaçların sadece mikrobik hastalıklarda kullanılması önemlidir.

„Antibiyotikleri doğru kullanın – bu insanlar, hayvanlar ve çevre için önemlidir.“

Doz atlatmayınız.

İlacınızı almayı unutmanız halinde enfeksiyonunuz daha uzun sürebilir ve tedaviniz olumsuz etkilenebilir. Yan etkiler meydana gelirse ve bu nedenle tedaviyi yarıda kesmek isterseniz, doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

Antibiyotikleri doğru nasıl kullanırım?

Antibiyotik kullanımı ile ilgili sorularınız varsa veya emin değilseniz veya örneğin antibiyotik dozunuzu almayı unuttuysanız, lütfen doktorunuza veya eczacınıza danışınız. Çünkü bazı mikrobik enfeksiyonların antibiyotik ilaçlarla tedavi edilmesine gerek yoktur. Birçok idrar yolu ve kulak iltihabını yenmek için örneğin, vücudun kendi başışıklık sistemi yeterlidir - hiç antibiyotik ilaç kullanmadan.

Antibiyotiklerinizi başkalarına vermeyiniz.

Size yazılan antibiyotikleri başkalarına vermeyiniz. Tedaviniz siz göre ayarlanmış olup kişisel ihtiyacınıza uygun olarak belirlenmiştir.

Tamamı kullanılmayan ilaç kutularını geri getiriniz.

Antibiyotik ilaçları asla evsel atıklarla birlikte bertaraf etmeyiniz ve bunların çevreye (örn. atık su yoluyla) bulaşmamasına özen gösteriniz. Başka hastalıklarda kullanılmak üzere antibiyotik ilaçlar saklamayınız.

Yemek Hazırlarken Uygulanması Gereken Koruyucu Önlemler

Antibiyotik dirençli mikropların gıdalardan bulaşması söz konusu olabilir. Ne var ki basit birkaç önlemlerle bu bulaşma riski azaltılabilir.

Antibiyotikler, doktorun tarif ettiği şekilde kullanılmalı.

Hatalı kullanım dirençlere yol açabilir. Şimdiye kadar kullanılan antibiyotikler direnç geliştirmiş mikroplara karşı artık etkili değildir. Doktorunuzun sizin için öngördüğü doz ve tedavi süresini aynen uygulayınız. Sizin ihtiyacınıza göre ayarlanan doz sayesinde antibiyotik ilacınızın en iyi şekilde etki etmesi sağlanır. Tedaviyi, birkaç günden sonra kendinizi daha iyi hissetseniz bile, yarıda kesmeyiniz.

„Antibiyotikler: Onları doğru kullanmamız önemlidir.“

Birlikte, antibiyotiklere karşı direnç oluşmasına karşı etkili bir şekilde savaşabiliriz. <https://www.antibiotika-richtig-einsetzen.ch/tr/> adresinde, konuyla ilgili daha ayrıntılı bilgiler bulabilirsiniz. Ev/aile doktorunuza ve yakınınızdaki eczaneye de danışabilirsiniz.

Teşekkürler!

„Antibiyotikler mikroplara karşı etkilidir, virüslere karşı değil.“

Hayvandan insana ve insandan hayvana bulaşma

Hayvanlar ve insanlar birbirine karşılıklı olarak dirençli mikroplar bulaştırabilir. Bu süreçte gıdalar da rol oynayabilir.

Çevrenin etkilenmesi de söz konusudur.

Antibiyotiklere karşı direnç sorunu, çevreyi olduğu gibi insanlara ve hayvanlara yönelik tıbbi, tarımı, gıda ve beslenme güvenliğini etkiler. Sağlık politikalarının artan dirençlerle ilgili karşı karşıya olduğu zorluklarla ancak birlikte ve tüm alanların katılımıyla baş edilebilir.

Sorumluluğun birlikte taşınması gerekir.

Hayvan besicileri ve veterinerler hayvanlarda antibiyotik kullanımı için sorumluluk bilinciyle ortak çaba sarf etmelidir. Tüm ilgililer aynı hedef için çalışırsa, bizler ve hayvanlarımız için en iyi hizmet verilmiş olur.

Yurt dışına seyahat ettiğimde nelere dikkat etmeliyim?

Antibiyotiklere karşı direnç sorununun İsviçre'ye göre daha yaygın olduğu ülkeler var. Yurt dışından dönen insanlar, özellikle geldikleri ülkede hastanede yatmışlarsa, beraberlerinde antibiyotiklere karşı dirençli mikroplar getirebilir. İsviçre'ye döndükten sonra 12 ay içerisinde bir hastaneye veya polikliniğe başvurmak zorunda olan kişilerin yurt dışında hastanede yattıklarını sağlık personeline bildirmelidir. Dirençli mikropların olabildiğince erken bir evrede tespit edilmesi, onların yaygınlaşmasını önlemeye ve tıbbi tedavinin kolaylaştırılmasına yardım eder.

Onları doğru kullanmamız önemlidir, hayvanlar için de.

Antibiyotik ilaçlar, insanlarda ve de hayvanlarda sadece başka çare bulunmadığı zaman kullanılmalıdır. Sadece gerektiği kadar ve olabildiğince az miktarda.

„Antibiyotikleri özenle kullanmalıyız ki, insanlar ve hayvanlar için etkili olmaya devam etsinler.“

Antibiyotiklere
karşı dirençler:
Doğru mu
Yanlış mı?

Antibiyotik
kullanımı ile ilgili
doğru yanıtlar

**ANTİBİYOTİK
KULLANAN
KİŞİ DİRENÇ
GELİŞTİRİR.
Doğru mu
yanlış mı?**

YANLIŞ: Direnç geliştiren insanlar değil, mikroplardır. Dirençli mikroplar çoğalarak bir kişiden bir diğerine veya hayvanlar ile insanlar arasında bulaşabilir. Bunlar bir enfeksiyonun tedavisini zorlaştırabilir veya en kötü durumda imkansız hale getirebilir.

**ANTİBİYOTİK
İLAÇLAR VİRÜS
ÖLDÜRÜR.
Doğru mu
yanlış mı?**

YANLIŞ: Antibiyotikler, reçete ile verilmesi gereken, mikropların gelişimini önleyen veya bu mikropları öldüren ilaçlardır. Grip, soğuk algınlığı, çoğu mide-bağırsak hastalıkları, mantar hastalıkları gibi virüs nedeni veya sıtma gibi asalaksal enfeksiyonlarda, antibiyotikler etkisizdir.

**SULARA ULAŞAN
ANTİBİYOTİKLER
ÇEVREYE ZARAR
VERİR.
Doğru mu
yanlış mı?**

DOĞRU: Antibiyotikler, biyolojik yollarla etki eden maddelerdir. Hastalıkta beklenen etkileri, sularda yaşayan doğal canlılar üzerinde de söz konusudur. Özellikle kamu kaynaklı atık sularda bulunan diğer kimyasallarla birlikte balıklara ve suda yaşayan diğer canlılara zarar verebilirler.

**ANTİBİYOTİK
İLAÇLAR GRİP
VE NEZLEDE
YARDIM EDER.
Doğru mu
yanlış mı?**

YANLIŞ: Antibiyotikler virüslere karşı etkisizdir. Nezleye ve griplere virüsler neden olur.

**ANTİBİYOTİKLER
SULARA
DA BULAŞIR.
Doğru mu
yanlış mı?**

Doğru: Antibiyotikler, vücudumuzda bozunmaz. Metabolizmamızın bir işlevi sonucunda onların bir kısmı, tuvalet üzerinden atık sulara ulaşır. Atık su arıtma tesislerimiz de bu maddeleri temizlemezler. Onlar doğrudan sulara ulaşır.

**İSVİÇRE'DE HAYVAN
BESLEMEDE
GELİŞİMİ DESTEK-
LEMEK AMACIYLA
ANTİBİYOTİK
KULLANIMI
YASAKTIR.
Doğru mu
yanlış mı?**

DOĞRU: İsviçre'de 1999 yılından beri yürürlükte olan Veteriner İlaçları Yönetmeliği, hayvanlarda gelişim desteği amaçlı antibiyotik kullanımını yasaklar. Bu yasak 2006 yılından beri Avrupa Birliği'nde de geçerlidir.

**GEREKSİZ
KULLANIM
ANTİBİYOTİKLE-
RİN ETKİSİZ
OLMASINA NEDEN
OLUR.
Doğru mu
yanlış mı?**

DOĞRU: Antibiyotik, kullanıldıkça körelen bir kılıç gibidir. Her antibiyotik kullanımında onlara karşı dirençli olan mikropların çoğalması söz konusudur; zira diğer mikroplar ölür ve onlara yer açılır.

Bağlantılar

www.richtig-ist-wichtig.ch

www.quand-il-faut-comme-il-faut.ch

www.quando-serve-quanto-serve.ch

www.antibiotika-richtig-einsetzen.ch/tr

www.star.admin.ch

Genel Bilgiler için

Antibiyotikler veya antibiyotiklere karşı direnç ile ilgili genel sorularınız varsa, aşağıda belirtilen yerlere başvurunuz. Ancak bu yerlerin kişisel tıbbi danışmanlık hizmeti vermediklerini dikkate alınız. Sağlığınız ya da hastalığınız veya antibiyotik ilaçların doğru kullanımı ile ilgili kişisel sorularınız varsa, lütfen doktorunuza, veterinerinize veya eczacınıza danışınız.

– İnsanlarda antibiyotikler ve antibiyotik direnç konulu sorularınız için: Antibiyotik direnç bilgi hattı 058 467 64 31 veya Federal Sağlık Bakanlığı (Bundesamt für Gesundheit, BAG) info@bag.admin.ch

– Tarım ya da hayvan besiciliği ile ilgili antibiyotik ve antibiyotik direnç konulu sorularınız için: Federal Tarım Bakanlığı (Bundesamt für Landwirtschaft, BLW), info@blw.admin.ch

– Hayvanlar veya veterinerlikle ilgili antibiyotik ve antibiyotik direnç konulu sorularınız için: Federal Gıda Güvenliği ve Veterinerlik Bakanlığı (Bundesamt Lebensmittelsicherheit und Veterinärwesen, BLV), 058 463 30 33 veya info@blv.admin.ch

– Çevre ile ilgili antibiyotik ve antibiyotik direnç konulu sorularınız için: Federal Çevre Bakanlığı (Bundesamt für Umwelt, BAFU), 058 462 93 11 veya info@bafu.admin.ch

